

Liturgiesuggesties Bangladesh

Handreikingen om een dienst te organiseren rond Bangladesh

Bangladesh centraal

Jullie gemeente steunt een of meerdere projecten in Bangladesh. Zo kan de kerk daar diaconaal werk doen, wat zonder deze bijdrage niet mogelijk zou zijn. En zo helpen we elkaar om samen kerk in actie te zijn, hier en in Bangladesh. Naast dit diaconale werk zijn we als kerken ook verbonden door wat we geloven en hoe we dat vieren. Denk bijvoorbeeld aan het Onze Vader, dat door christenen wereldwijd iedere zondag wordt uitgesproken. Of aan het aansteken van een kaars als teken van Gods aanwezigheid, een symbool dat meer zegt dan woorden en dat overal wordt herkend. In een kerkdienst waarin Bangladesh centraal staat kunnen deze elementen een plek krijgen. In deze handreiking vind je ideeën om zo'n dienst te organiseren. Ze zijn bedoeld als losse ideeën om zelf een dienst mee vorm te geven, die past in jullie context.

Liturgische onderdelen

Aansteken kaars

In het startpakket van Bangladesh zit een filmpje waarin een kaars wordt aangestoken. Gebruik dit filmpje bijvoorbeeld aan het begin van de dienst. Vraag een moment stilte en benoem dat we vandaag in verbondenheid met de kerk in Bangladesh het licht van Christus ontsteken, daar en hier. Nadat het filmpje is afgelopen kun je zelf een kaars aansteken. Zo laat je vanaf het begin van de dienst de verbondenheid zien met de kerk in Bangladesh.

Introductie thema

Deze dienst is een andere dan anders. Neem mensen mee in het thema van de dienst door een korte introductie, zodat ze weten wat er zal komen. Waarschijnlijk zijn de meeste mensen al op de hoogte via nieuwsbrief of kerkblad, maar het is voor iedereen prettig te weten waar deze dienst over gaat. In het actielandenpakket zit een introductiefilm over Bangladesh. Heb je dit filmpje niet kort geleden laten zien, dan zou je dit goed kunnen gebruiken bij de introductie.

kerk in actie

Kyrie

Er is veel leed in de wereld, wat ook Bangladesh niet voorbij gaat. Aan het begin van de dienst kun je hierbij stilstaan, met een kyriëgebed, bijvoorbeeld met een kyrië of gebed om vrede uit de regio van Bangladesh:

7 O Heer, geef ons vrede

♩ = ca 88

Pakistan

O Heer, geef ons vre - de, ont - ferm U, o Heer!
Khu - da - ya, ra - hem kar, khu - da - ya, ra - hem.

O Heer, geef ons vre - de, ont - ferm U o - ver ons!
Khu - da - ya, ra - hem kar, khu - da - ya, ra - hem.

Fine

O Heer, geef ons vre - de, ont - ferm U, o Heer!
Khu - da - ya, ra - hem kar, khu - da - ya, ra - hem.

Heer Je - zus, geef ons vre - de, ont - ferm U o - ver ons!
Ma - si - ha, ra - hem kar, ma - si - ha, ra - hem.

Heer Je - zus, geef vre - de, ont - ferm U o - ver ons!
Ma - si - ha, ra - hem kar, ma - si - ha, ra - hem.

Da Capo al Fine

Heer Je - zus, geef vre - de, Uw vre - de voor ons!
Ma - si - ha, ra - hem kar, ma - si - ha, ra - hem.

Melodie: R.F. Liberius; vertaling: Harman Nielsen

T.a.v. verbindingsstreepje (o.a. van eerste naar tweede noot): de eerste, opmatige noot moet glijdend naar de tweede noot gezongen worden; de andere keren dat zo'n verbindingsstreepje voorkomt, dient dat evenzo geïnterpreteerd te worden. Alle versieringen dienen heel licht gezongen te worden.

Uit: Hoop van alle volken 7

6 Heer, onze Heer

India

Heer, on - ze Heer, o mijn Heer, ont - ferm U.
Ish - wa - ra, Ish - wa - ra, Ish - wa - ra.

Heer, ont - ferm U o - ver ons.
Ish - wa - ra, da - ya - ka - ra.

Vertaling: Harman Nielsen

Uit: Hoop van alle volken 6

Zingen

Niet alle liederen uit Bangladesh zijn makkelijk te zingen. Een lied dat goed te gebruiken is, is 'For justice and peace'. Dit lied is bijvoorbeeld goed te combineren, met een preek over Mattheüs 5, zie verderop.

For justice and for peace

Bart Shaha, Bangladesh

♩ = c.128

1. For jus - tice and for peace, O Lord, we've gath - ered in your name; we
2. We'll work for jus - tice and for peace, we'll of - fer all we have; we'll

9 seek your love, we seek your peace, your king - dom is our dream...
work for jus - tice and for peace, we'll of - fer all we have...

16 *Fine*
Where life has lost its dig - ni -
Where peace is not a re - al - i -

21 *D.C.*
ty, and peo - ple are in fear.
ty, and peo - ple do not care.

Words and music © Bart Shaha, Bangladesh. All rights reserved. Used by permission.

kerk in actie

NB De liederen *In manus tuas*, *Pater* (30) en *Surrexit Dominus vere* (49) uit de bundel van Taizé zijn in het Bengaals vertaald en worden in Bangladesh gezongen. In de bundel staan ze ook in Engelse (30) en Nederlandse (49) vertaling.

Tekstlezing en thema

De kerk in Bangladesh is een dienende kerk, die probeert te delen van wat ze zelf heeft ontvangen en zo van betekenis wil zijn voor de omgeving.. Hier kun je bij de tekstlezing en de verwerking goed bij aansluiten. Een paar suggesties:

- Johannes 6:1-15 - Een bekend verhaal waarmee je in deze dienst goed de boodschap kunt onderstrepen dat het uiteindelijk niet alleen gaat om de hoeveelheid van ons dienen, maar **dát** we dienen en God dat wil zegenen. Zo verdwijnt de kramp dat er iets opgelost moet worden en wordt dienen veel meer een geestelijke houding waarmee je in de wereld wil staan: een dienende kerk, hier en in Bangladesh.
- Handelingen 2:41-47 - Een gedeelte over het leven van de eerste gemeente, dat ook iets vertelt over de indruk die deze gemeente maakt in haar omgeving en erop gericht is te delen van wat ze heeft ontvangen.
- Mattheüs 5:13-16 - Dit gedeelte kun je eventueel aanvullen met vers 1-15. Centraal staat de gedachte dat je wat je hebt ontvangen, niet voor jezelf houdt, maar deelt met anderen om je heen. Je bent geroepen om zout te zijn, een samenleving op smaak te brengen en om door wat je doet (je goede daden) iets van God zelf te laten zien.

Verwerken

Het is mooi om in deze dienst als gemeentelid ook iets te kunnen doen voor Bangladesh:

- Bestem de collecte voor het project dat jullie als gemeente steunen. Laat vooraf het collectefilmpje zien en kondig het met een warme aanbeveling aan. Het filmpje vind je in het actielandenpakket dat je hebt ontvangen.
- Leg vooraf aan de dienst een boek neer of post-its waar mensen hun gebedspunten voor Bangladesh op kunnen schrijven. Neem deze punten mee in de gebeden. Laat de gebeden bijvoorbeeld door een paar gemeenteleden doen.
- Laat als teken van verbondenheid gemeenteleden een kaarsje aansteken voor hun medegelovigen in Bangladesh. Je zou dit bijvoorbeeld voor de gebeden kunnen doen en na het aansteken van de kaarsjes vanzelf over kunnen gaan naar de gebeden. Zing tijdens het aansteken bijvoorbeeld het Taizélied 'Jesus U bent het Licht in ons leven'.

Gebeden

Als onderdeel van de gebeden kun je dus kaarsjes en gebedspunten gebruiken. Als teken van verbondenheid kun je de gebeden afsluiten met het Onze Vader dat door gelovigen daar wordt uitgesproken. Je vindt het filmpje daarvoor in het startpakket. Zo bid je niet alleen voor de kerk en christenen in Bangladesh, maar ook met hen.

In de gebeden kun je ook gebruik maken van onderstaande gebeden, uit Bangladesh en uit de bundel *Help ons U te vinden*.

Gebed uit Bangladesh

O barmhartige God,
Ik zou het liefst macht hebben over de storm,
een veilig huis,
een leven beschut uit de wind.

Maar help me om te leven met stormen,
om te schuilen met vrienden,
om mijn plannen in duigen te zien,
maar niet mijn leven:
steeds weer opnieuw en opnieuw opgebouwd.

(Bangladesh. Dear Life, J. Morley, J. Ward and H. Wild, eds © Christian Aid 1998. Used with permission)

Gebed in nood

O Jezus, onze Redder
in wiens manier van leven het geheim van alle leven ligt,
en de hoop van alle mensen,
wij bidden voor kalme moed in dit uur aan te kunnen.

We hebben er niet voor gekozen om geboren te worden
of te leven in deze omstandigheden.
Maar laten deze problemen ons uitdagen.
Laten nieuwe ontdekkingen ons opwinden.
Laten onrecht ons boos maken.
Laten nieuwe mogelijkheden ons inspireren.

Laat Uw kracht ons vernieuwen
in de naam van Uw Koninkrijk. Amen

(Bangladesh. *A Procession of Prayers: Meditations and Prayers from around the World*, comp. John Carden, WCC, and Cassell, London, UK, 1998, p.179)

Onze Vader in het Bengaals

Amader Behesti Pita,
Tomar naam pobitro bolia maanno hok.
Tomar rajjo asuk.
Tomar echa jemon Beheste, Temon e duniyateo purno hok.
Je khabar amader dorkar, taha aj amader dao.
Jahara amader upor onnai kore,
Amra jemon tahader khoma koriachi.
Temoni Tumio amader somosto onnai khoma koro.
Satan er porikkhai amader porite deo na,
Borong tahar haat hoite rokkha koro.
Jehetu rajjo porakkrom o mohima juge juge tomar e.
Amen.

Gebed

God,
zoveel mensen
die wanhopen
en de hoop
op een betere toekomst
verloren hebben
de hoop
voor zichzelf opgegeven.
Daarom bidden wij
om nieuwe hoop
om vertrouwen
dat U niet loslaat
wat uw hand begon.

Amen.

(Margreet Verspuij - Visser Uit *Help ons U te vinden. 101 nieuwe gebeden.* Protestantse Kerk 2016)

Gedicht

Een gedicht kan helpen om wat je wilt zeggen met andere taal te beschrijven. Een gedicht over delen en samen leven, dat goed kan passen, is het gedicht 'Mensen hebben mensen nodig' van Marinus van den Berg.

Mensen hebben mensen nodig

Mensen hebben mensen nodig
om elkaar te dragen
om elkaar tot leven te brengen.

Mensen hebben mensen nodig
om voor elkaar op te komen
om samen te werken aan
welzijn en geluk.

Mensen hebben mensen nodig
om te laten zien wie U bent
God van liefde
God van gerechtigheid.

Wek dan die kracht in ons.
Doe die liefde in ons ontvlammen
die ons omkeert naar elkaar
die ons doet zorgen voor elkaar.

Dat wij U liefhebben.
Dat wij onze naaste beminnen.
Dat wij onszelf beminnen.

Marinus van den Berg
Uit: *Medemens 4*

kerk in actie

Zegen

Betrek in de zegen ook de kerk in Bangladesh, bijvoorbeeld door te benoemen dat de gemeente de zegen ontvangt van de God van de kerk hier en in Bangladesh. Met lied 423 uit het Liedboek zou je de dienst kunnen afsluiten met het oog op de wereldwijde kerk:

Nu wij uiteengaan vragen wij God:
ga met uw licht voor ons uit!
Nu wij uiteengaan wens ik jou toe:
ga met God!
Vaya con Dios en à Dieu!

Voor wie ons lief zijn vragen wij God:
ga met uw licht vóór hen uit!
Al onze vrienden wensen wij vrede:
ga met God!
Vaya con Dios en à Dieu!

Voor alle mensen op onze weg:
vrede en goeds in elk huis!
Voor al wie kwamen onder dit dak:
ga met God!
Vaya con Dios en à Dieu!